

**VALTIOVARAINVALIOKUNNAN
LAUSUNTO 17/2009 vp**

Valtioneuvoston selonteko: Maaseutu ja hyvinvoiva Suomi: Valtioneuvoston maaseutupoliittinen selonteko

Maa- ja metsätalousvaliokunnalle

JOHDANTO

Vireilletulo

Eduskunta on 27 päivänä toukokuuta 2009 lähettäessään valtioneuvoston maaseutupoliittisen selonteon Maaseutu ja hyvinvoiva Suomi (VNS 5/2009 vp) valmistelevasti käsiteltäväksi maa- ja metsätalousvaliokuntaan samalla päättänyt, että muut erikoisvaliokunnat voivat halutessaan antaa lausuntonsa maa- ja metsätalousvaliokunnalle.

Jaostovalmistelu

Asia on valmisteltu valtiovarainvaliokunnan maatalousjaostossa ja työ- ja elinkeinojaostossa.

Asiantuntijat

Maatalousjaostossa ovat olleet kuultavina

- metsäneuvos Marja Kokkonen, maaseutuneuvos Eero Uusitalo, talousylitarkastaja Heikki Piiparinen, maaseutuylitarkastaja Kirsi Viljanen ja ylitarkastaja Hanna Mattila, maa- ja metsätalousministeriö
- lainsäädäntöneuvos Jyri Inha, valtiovarainministeriö
- teollisuusneuvos Petteri Kuuva, työ- ja elinkeinoministeriö
- kehitysjohtaja Ilkka P. Laurila ja maaseutupoliitiikan professori Hilikka Vihinen, Maa- ja elintarviketalouden tutkimuskeskus
- talouspäällikkö Mika Aho, Metsähallitus

- johtaja Ari Niiranen, Pohjois-Karjalan metsäkeskus
- ylijohtaja Eero Helle, Riista- ja kalatalouden tutkimuslaitos
- asiantuntija Ville Manner, Koneyrittäjien liitto ry
- järjestöpäällikkö Ilpo Puputti, METO - Metsäalan asiantuntijat ry
- johtaja Juha Ruippo ja metsäasiantuntija Lea Jylhä, Maa- ja metsätaloustuottajain Keskusliitto MTK ry
- toimitusjohtaja Jouko Setälä, ProAgria Keskusten Liitto ry
- toimitusjohtaja Kim Nordling, ProAgria Svenska lantbrukssällskapens förbund
- logistiikkapäällikkö Harri Rumpunen, Metsäteollisuus ry
- pääsihteeri Risto Matti Niemi, Suomen Kylätoiminta ry.

Kirjallisen lausunnon maatalousjaostolle ovat antaneet

- Elintarviketurvallisuusvirasto Evira
- Metsäntutkimuslaitos
- EkoCentria
- Elintarviketeollisuusliitto ry
- Metsätalouden kehittämiskeskus Tapio
- Suomen 4H-liitto
- Svenska lantbruksproducenternas centralförbund SLC

- Työ- ja elinkeinojaostossa ovat olleet kuultavina
- erityisasiantuntija Lea Häyhä, neuvotteleva virkamies Reima Sutinen, teollisuusneuvos Petteri Kuuva ja neuvotteleva virkamies Marja Taskinen, työ- ja elinkeinoministeriö
 - lainsäädäntöneuvos Jyri Inha, valtiovarainministeriö
 - ylitarkastaja Juuso Kalliokoski, maa- ja metsätalousministeriö
 - aluekehityspäällikkö Heikki Ojala, Pohjois-Pohjanmaan liitto
 - maakuntajohtaja Ossi Savolainen, Uudenmaan liitto
 - dekaani Markku Vieru, Lapin yliopisto

- vs. yliopettaja Kati Partanen, Savonia-ammattikorkeakoulu
- ylijohtaja Jaakko Lehtonen, Matkailun edistämiskeskus MEK
- varatoimitusjohtaja Veli-Matti Aittoniemi, Matkailu- ja Ravintolapalvelut MaRa ry
- toimitusjohtaja Miia Porkkala, Rukakeskus Oy
- yrittäjäneuvos Päivikki Palosaari, HulluPoro Oy.

Kirjallisen lausunnon työ- ja elinkeinojaostolle on antanut

— Pohjois-Karjalan maakuntaliitto.

VALIOKUNNAN KANNANOTOT

Perustelut

Yleistä

Maaseutupoliittisessa selonteossa esitetään hallituksen linjaukset maaseutupolitiikan kehittämisprosessista vuoteen 2020 saakka. Selonteon kolme keskeistä tavoitetta ovat elämisen laadun parantaminen maaseudulla, maaseudun elinkeinojen kehittäminen sekä maaseutupoliittisen järjestelmän kehittäminen. Selonteon linjauksia on tarkoitus toteuttaa maaseutupoliittisella toimintapohjalla, joka valmistellaan selonteon eduskuntakäsittelyn jälkeen.

Valiokunta pitää hyvänä, että selonteossa on käyty läpi laaja-alaisesti maaseutupoliittisiä kysymyksiä ja otettu kattavasti huomioon maaseutualueiden haasteet ja mahdollisuudet. Toisaalta laaja-alaisuudesta johtuen varsinainen kehittämisstrategia ei ole helposti hahmotettavissa. Valiokunnan mielestä aiheen laaja-alaisen lähestymisen kannalta selonteko olisi tullut valmistella tiiviimmässä yhteistyössä muiden ministeriöiden ja toimijoiden kanssa. Tämä olisi lisännyt selonteon konkreettisuutta ja antanut paremmat mahdollisuudet mm. käytännön esimerkkien ja pilottihankkeiden esittelyyn ja arviointiin. Nyt esitetyt ratkaisut ovat tavanomaisia eivätkä ole omiaan lisäämään maaseudun kehittämiseen liittyviä innovatiivisia ratkaisuja.

Valiokunnan mielestä myös selonteon aikajänne on suhteellisen lyhyt, kun otetaan huomioon esimerkiksi se, että monet maa- ja metsätalouden investointeihin liittyvät suunnitelmat ja hankkeet ulottuvat jo nyt vuotta 2020 pidemmälle. Valiokunnan mielestä selonteossa olisi myös tullut ottaa vahvemmin huomioon EU:n maaseutupolitiikan asettamat lähtökohdat ja mahdollisuudet.

Kuten selonteossa todetaan, maaseudun kehittäminen edellyttää hyvin monipuolisia, määrätietoisia sekä pitkäjänteisiä toimia. Näitä ovat esimerkiksi julkisten palvelujen turvaaminen, alemman asteisen tieverkon parantaminen, liikenneyhteyksien sekä tietoliikenneyhteyksien ja julkisten liikennepalvelujen kehittäminen sekä maaseudun kilpailukyvyyn ja vetovoimaisuuden vahvistaminen. Selonteossa korostetaan myös tarvetta vahvistaa järjestöjen roolia sekä kumpanuutta palvelujen tuottamisessa julkisen sektorin kanssa, yrittäjyyden edistämistä ja osaamisen hyödyntämistä. Valtiovarainvaliokunta on käsitellyt selontekoa mm. bioenergian, ruuantuotannon, yrittäjyyden, matkailun, vesihuollon sekä budjettivaikutusten näkökulmasta.

Bioenergia ja metsien monikäyttö

Maaseutupoliittisessa selonteossa ilmastonmuutoksen hillitseminen ja koko maan energian

huoltovarmuus on otettu entistä paremmin huomioon. Ilmastonmuutoksen hillintä vaatii sekä uusiutuvien energialähteiden tuotannon ja käytön lisäämistä että energian säästöä ja energian käytön tehostamista erityisesti asumisessa, rakentamisessa ja liikenteessä. Merkittäviä uusia toimia vaatii pitkän aikavälin ilmasto- ja energiastrategian (VNS 6/2008 vp) lisäksi tulevaisuusselonteko ilmasto- ja energiapolitiikasta (VNS 8/2009 vp), joka linjaa Suomen päästöjen leikkaamisen vähintään 80 prosenttiin vuoden 1990 tasosta vuoteen 2050 mennessä. Uusiutuvan energian osuutta on tarkoitus lisätä vähintään 60 prosenttiin energian loppukulutuksesta.

Maaseudulla on merkittävä rooli uusiutuvan energian tuotannossa. Selonteon mukaan tavoitteiden saavuttamiseksi kehitetään koordinoitusti hajautettua paikallisiin korjuu- ja jalostusratkaisuihin perustuvaa bioenergiatuotantoa suurten yksiköiden rinnalla. Valiokunta viittaa lausuntoonsa pitkän aikavälin ilmasto- ja energiastrategiasta (VaVL 8/2009 vp) ja toteaa, että asetettujen tavoitteiden saavuttaminen edellyttää riittävien valtion tuki- ja ohjauskeinojen käyttöä.

Suomen tärkein biomassan tuottaja ovat metsät. Metsähakkeen korjuu on tarkoitus kolminkertaistaa nykyisestä vuoteen 2020. Valiokunta toteaa, että tämä vaatii kestävänsä metsätalouden rahoituslain nojalla maksettavan tuen lisäämistä erityisesti energiapuun korjuuseen ja nuoren metsän hoitoon. Tärkeää on koko hankintaketjun investointien tukeminen ja logistiikan kehittäminen, jotta metsäbiomassa saadaan käytettyä mahdollisimman tehokkaasti hyväksi. Myös maaseudun langattomien verkkojen kehittäminen on välttämätöntä; mm. työkoneiden ohjaus, toiminnan reaaliaikainen seuranta ja raportointi edellyttävät kasvavaa langatonta tiedonsiirtoa ja laajakaistatason mobiiliyhteyksiä.

Merkittävän osan bioenergian tuotannosta muodostavat metsäteollisuuden sivutuotteet. Valiokunta pitää tärkeänä maamme metsäteollisuuden kilpailuedellytysten turvaamista ja korostaa myös sen merkitystä maaseudun muiden elinkeinojen säilymisen kannalta.

Metsien monikäytöllä kerrannaisvaikutukseensa on merkittävä aluepoliittinen vaikutus. Valiokunta pitää tärkeänä, että pienten ja keski suurten yritysten metsästä markkinoille -arvo ketjuosaamista parannetaan neuvonnan avulla. Myös metsäalan tutkimus- ja tuotekehitystoimintaa tulee suunnata uusien tuotteiden ja palveluiden kehittämiseen ja tuotteistamiseen alan jalostusasteen nostamiseksi. Puun käytön ja puurakentamisen edistämiseksi on oleellista, että puuta suositaan ekologisena materiaalina ja nähdään sektorin kasvavat liiketoimintamahdollisuudet.

Valiokunta kiinnittää huomiota siihen, että maaseutualueiden merkitys uusiutuvan energian tuottajana on selonteossa tunnistettu hyvin, mutta energiantuotannon vaihtoehtoista olisi voitu nostaa vahvemmin esille myös biokaasun käyttömahdollisuuksia. Biokaasun hyödyntämistä koskeva tutkimus- ja kehitystoiminta on Suomessa lupaavasti liikkeellä, ja maaseutupolitiikan aktiivisella otteella sen käytön yleistymistä voidaan nopeuttaa. Valiokunta korostaa tässä yhteydessä myös hajautetusti kuluttajaa lähellä tuotetun energian ekologisuutta.

Ruuantuotanto ja huoltovarmuus

Valiokunta pitää myönteisenä, että selonteossa painotetaan kotimaisen elintarviketuotannon omavaraisuutta ja huoltovarmuuden turvaamista kaikissa tilanteissa. Näin pystytään hallitsemaan mm. kansainvälisistä suhdannevaihteluista, ruokakriiseistä ja ilmastonmuutoksesta aiheutuvia riskejä.

Maaseudun merkitystä ja kotimaisen elintarviketuotannon turvaamista tukee myös yleismaailmallinen suuntaus lähi- ja luomuruuan suosimisesta. Luomuruoka on kansainvälisesti määritelty, ja sitä ohjaavat vuoden 2009 alussa voimaan tulleet luomuasetukset. Lähiuokatyöryhmä määritteli, että "Lähiuoka tuotetaan mahdollisimman pitkälle oman talousalueensa raaka-aineita ja resursseja hyödyntäen. Se myös kulutetaan omalla alueellaan, jotta pitkien kuljetusten aiheuttama ympäristörasitus vähenee". Lähiuokakäsityksissä voidaan erottaa kaksi päänäkökulmaa: aluetaloudellinen näkökulma ja pien-

yrittäjien tarjoamat erikoistuotteet vaihtoehtona teolliselle tuotteelle. Riippuen käyttökontekstista voidaan katsoa, että Suomessa lähiruoka kytkeytyy sekä suomalaisen ruuan arvostukseen ja kilpailukykyyn yleensä että paikalliseen elintarviketuotantoon.

Valiokunta pitää tärkeänä seurata julkisten keittiöiden hankintoja ohjaavan Kestävät julkiset hankinnat -toimintaohjelman vaikutusta ja luoda kannustimia, jotka vahvistavat luomu- ja lähiruuan asemaa. Ruuantuotannon yhteiskunnallisen merkityksen kasvaessa tietoisuuden lisääminen ruuan alkuperästä ja lähiruuan lyhyiden kuljetusmatkojen ympäristö- ja aluevaikutuksista tulee entistään merkityksellisemmäksi.

Kotimaisen elintarviketalouden toimintaedellytysten turvaaminen vaatii jatkuvaa kehittämistä ja koko ruokaketjun sitoutumista yhteistyöhön. Valiokunta nostaa esiin mm. kansallisen elintarviketalouden laatustrategian puitteissa tehtävän työn jatkamisen, jossa valituilla painopistealueilla ja toteutettavien hankkeiden kautta pyritään parantamaan elintarviketalouden kilpailukykyä sekä vahvistamaan elintarviketietäjien yhteiskuntavastuullisuutta ja kuluttajan luottamusta suomalaisen ruokaan.

Paikallinen kehittäminen

Yhteiskunnan toimintojen tehostamisen seurauksena toimijat ja palvelut loittonevat maaseudulta. Vastapainoksi tarvitaan paikallisen toiminnan ja paikkaan sitoutuneiden toimijoiden vahvistamista.

Lisääntyvä paikallinen vastuu vaatii toimijakentän omaamistason tuntuva nostamista lähivuosina. Tämä puolestaan edellyttää mm. kylätoiminnalle osoitettavan valtionavun tason vaihteista korottamista, mikä mahdollistaa toiminnan valtakunnallisen organisoinnin ja kyläasiamiesjärjestelmän laajentamisen. Kolmannella sektorilla suhteellisen pienellä valtion tuella pystytään hyödyntämään tuhansien vapaaehtoisten työpanosta. Valiokunta muistuttaa samalla, että lakisääteisten palveluiden tuottaminen on jatkossakin julkisen vallan vastuulla ja kolmannen sektorin rooli on täydentää maaseudun tukiverkosta ja palveluita omalta osaltaan.

Valiokunta kiinnittää huomiota työ- ja elinkeinoministeriössä käynnissä olevaan palkkatukea koskevien säännösten muutostyöhön, jossa huomioidaan EY:n yleisen ryhmäpoikkeusasetuksen ja de minimis -asetuksen vaikutukset. Muutokset rajoittavat kolmannelle sektorille myönnettävää valtion tukea. Valiokunta pitää tärkeänä toimijoiden avointa ja selkeää tiedottamista tulevista muutoksista, jotta niistä aiheutuva huoli minimoitaisiin ja jotta toiminnan kehittäminen pystyttäisiin turvaamaan.

Valiokunta pitää myös tärkeänä, että Suomi hyödyntää mahdollisuudet nk. SGEI-palvelujen (services of general economic interest) käyttämiseen. Näillä tarkoitetaan palveluita, joiden saatavuuden turvaaminen katsotaan yhteiskunnallisesti niin tärkeäksi, että valtio voi asettaa ko. palveluiden tuottamiseksi julkisen palvelun veloitteen tilanteessa, jossa ei ole markkinaehtoista toimintaa. Tällaisia palveluja ovat esimerkiksi liikenneyhteyksiin ja terveydenhuoltoon liittyvät palvelut.

Vesihuolto ja hankerahoitus

Valiokunta pitää välttämättömänä, että ympäristöministeriö selvittää kotitalouksille ja osuuskunnille markkinoitavien puhdistamolaitteiden toimivuuden ja niiden todellisen puhdistusvaikutuksen. Lisäksi on tärkeää, että maa- ja metsätalousministeriön ja ympäristöministeriön hallinnonaloille kohdistetaan riittävät määrärahat tarvittavien keskitettyjen järjestelmien rakentamiseen ja kiinteistökohtaisia puhdistamojärjestelmiä otetaan käyttöön vain siellä, missä se on kokonaisuuden kannalta järkevää. Valiokunta toteaa, että siirtoviemäreiden rakentamiseen ja viemäriverkostojen laajentamiseen on erityinen tarve vuoden 2013 loppuun saakka, jolloin talousjätevesiasetuksen vaatimusten tulee olla täytettyinä. Ympäristöstä ja vesistöistä huolehtiminen on oleellinen osa maaseutuasumisen lähtökohdaksi selonteossa otettua kestävyyttä.

Valiokunta toteaa selonteon tavoin, että ohjelma- ja hankeperusteista kehittämistyötä haittaava byrokratia on lisääntynyt merkittävästi, ja pitää välttämättömänä tilanteen korjaamista. Tähän liittyy myös tutkimusrahoituksen muuttu-

minen entistä enemmän projektiluonteiseksi. Tutkimukseen tarvitaan pysyviä rahoitusratkaisuja, joiden avulla voidaan rakentaa vahvaa asiantuntijaosaamista maaseudun kehittämisen eri osa-alueille.

Yritystoiminta

Maaseudun perinteisten elinkeinojen supistuesssa yritystoiminnan merkitys on kasvamassa. Selonteon mukaan yrittäminen on lisääntynyt viime vuosina maaseudulla erityisesti metallialalla, koneyrittäjyydessä ja hevosalalla, mutta esimerkiksi matkailun, bioenergian, luonnon tuotealan, luonto- ja maisemapalvelujen, hoiva-alan sekä kaivostoiminnan aloilla on vielä paljon käyttämätöntä potentiaalia. Selonteossa arvioidaan, että uutta yritystoimintaa voi syntyä maaseudulla myös elintarvikealalle, liikkeenjohdon tukipalveluihin, virkistyskalastukseen sekä luoville aloille. Esimerkiksi maatiloilla voi olla merkittävä rooli ns. green care -palvelujen kehittämisessä, jossa luontoympäristö nivotaan osaksi hoivapalvelujen sisältöä.

Valiokunta korostaa, että maaseudun yrittäjyyden edistäminen edellyttää mm. yrittäjyyden koulutuksen lisäämistä, yrittäjäpalveluiden parantamista ja yrittäjyyden mahdollisuuksiin liittyvän tiedotuksen tehostamista. Yritystoiminnan edistämiseksi on erityisen tärkeää löytää uudet innovatiiviset yritystoiminnan mahdollisuudet ja varmistaa osaavan työvoiman ja pääoman saatavuus. Maaseudun yrittäjyyden vahvistuminen edellyttää myös vahvaa osaamista sekä omien ja oman alueen yritysmahdollisuuksien hyödyntämistä.

Valiokunta painottaa myös toimia, joilla edistetään ja kannustetaan nuorten yrittäjyyttä. Esimerkiksi toimivien rahoitus- ja neuvontapalvelujen sekä koulujen yrittäjyyskasvatuksen avulla voidaan madaltaa nuorten kynnyksestä ryhtyä yrittäjäksi. Myös yrittäjyyttä tukeva ja kannustava ilmapiiri edistää omalta osaltaan nuorten hakkuutta yrittäjyyteen.

Valiokunta pitää hyvänä, että Yritys-Suomipalvelujärjestelmää kehitetään ja että yrittäjäpalvelujen verkkoa vahvistetaan. Valiokunta pitää myös kannatettavana ns. Maaseutu-Innon muo-

dostamista, mikä sitoisi yhteistyöhön julkisen hallinnon, maaseutupolitiikan yhteistyöryhmän, yliopistot, ammattikorkeakoulut, tutkimuslaitokset, Sitran, tuottaja- ja neuvontajärjestöt (kuten MTK ja ProAgria) sekä eri kehittäjätahot.

Valiokunta korostaa ammatillisen koulutuksen merkitystä osana alueen kehittämistä. Erilaiset ammatillisen koulutuksen ja työelämän yhteistyössä muodostuneet innovaatiot ovat synnyttäneet uusia toimintatapoja ja hyödyntäneet paikallisia olosuhteita ja näin myös vahvistaneet alueen vetovoimaa. Ammattikorkeakouluja ja ammatillista toisen asteen koulutusta voidaan hyödyntää selvästi nykyistä enemmän maaseudun kehittämistyössä.

Matkailu

Selonteossa painotetaan matkailun merkitystä laajenevana elinkeinona ja keskeisenä kehittämiskohteena erityisesti harvaan asutulla maaseudulla. Vuoteen 2020 asetettujen kasvutavoitteiden mukaan suomalaisten matkailun odotetaan kasvavan maaseudulla noin 3 prosenttia vuodessa. Myyntituloista odotetaan saatavan ulkomailta 40 prosenttia.

Matkailu on jo nyt merkittävä elinkeino ja erityisesti maaseudulla matkailun heijastusvaikutukset ovat huomattavia; matkailu lisää mm. rakentamiseen, liikenteeseen ja palveluihin liittyvää kysyntää ja työllisyyttä. Matkailun merkitys korostuu etenkin Itä- ja Pohjois-Suomessa, missä se voi olla ainoa vaihtoehto säilyttää alueen elinvoimaisuus.

Valiokunta toteaa, että matkailuun liittyy edelleen varsin merkittävää kasvupotentiaalia, sillä Suomelle tyypilliset asiat, kuten puhdas ja alkuperäinen luonto, hiljaisuus, turvallisuus, hyvinvointi sekä kulttuuri ovat voimistuvia trendejä kansainvälisessä matkailussa. Suomi on kuitenkin kansainvälisesti huonosti tunnettu maa lukuun ottamatta naapurimaita ja lähialueita. Lisäksi talouden heikko tilanne vähentää etenkin ulkomaanmatkailua.

Matkailun lisääminen ja esimerkiksi luonto- ja hyvinvointimatkailulle suotuisten lähtökohtien muuttaminen menestyväksi liiketoiminnaksi edellyttävät selvästi nykyistä vahvempia

panostuksia matkailun kehittämiseen. Valiokunta katsoo, että ennen kaikkea tarvitaan vahvaa kansallista ja alueellista kehittämisstrategiaa ja eri toimijoiden tiivistä yhteistyötä. Keskeistä on vahvistaa mm. matkailuun liittyvää osaamista ja parantaa palveluketjujen toimivuutta. On myös tärkeää, että selonteossa mainittuihin toimenpiteisiin ja tavoitteisiin liitetään konkreettiset suunnitelmat ja toteuttamisaikataulut.

Edessä olevat haasteet huomioon ottaen valiokunta on huolissaan Matkailun edistämiskeskusten toimintamahdollisuuksista resurssien voimakkaiden supistusten jälkeen. Vaarana on, että MEK:n ulkomaanverkon nopea alasajo uhkaa heikentää entisestään Suomen asemaa kansainvälisillä matkailumarkkinoilla.

Budjettivaikutukset

Selonteossa todetaan, että suurin osa selontekoa toteuttavista toimenpiteistä ei vaadi uusia varoja, vaan ne toteutetaan muuttamalla toimintatapoja, lisäämällä yhteistyötä tai kohdentamalla olemassa olevia varoja uudelleen. Selonteon linjauksilla ja toimenpiteillä on tähdätty erityisesti siihen, että myönteiset aluetaloudelliset vaikutukset ovat suurimmat haasteellisimmilla alueilla. Rahoitusta koskevat asiat käsitellään ja niistä päätetään valtiontalouden kehyspäätös- ja talousarvioprosesseissa valtiontalouden kehysten puitteissa. Rahoituksen mitoituksessa otetaan huomioon kokonaistaloudellinen tilanne ja sen vaikutukset selontekoon ja siinä esitettyihin kehittämistoimenpiteisiin.

Valiokunta toteaa, että selonteossa ei ole arvioitu ehdotettujen toimenpiteiden kustannusvaikutuksia. Selonteossa ei ole myöskään otettu kantaa siihen, mitkä ovat sellaisia haasteellisia alueita, joille aluetaloudellisia vaikutuksia pyritään suuntaamaan.

Valiokunta korostaa, että useat ehdotukset edellyttävät lisärahoitusta, tällaisia ovat mm. tie- ja teleyhteyksien parantaminen, turvallisuuspalveluiden sekä sosiaali- ja terveystalouden turvaaminen. Nykyisessä taloudellisessa tilanteessa lisäresurssien saaminen on kuitenkin vaikeaa; siksi selonteon peruslinjaus varojen uudelleen kohdentamisesta ja toimintatapojen muuttamisesta on perusteltu.

Valiokunta ei käsittele tässä yhteydessä tarkemmin selonteon budjettivaikutuksia, mutta toteaa, että resurssikysymysten ratkaisu on joka tapauksessa erittäin vaativa tehtävä. Rahoituksen riittävyyteen tulee paljolti vaikuttamaan muun muassa se, miten julkista palvelutoimintaa onnistutaan tehostamaan ja palveluinnovaatioita ja uutta teknologiaa hyödyntämään. Valiokunta korostaa, että jatkovalmistelussa on huolehdittava siitä, että voimavarat suunnataan sellaisiin toimiin, joilla on vaikuttavuutta ja jotka ovat taloudellisesti tarkoituksenmukaisia.

Valiokunta kiinnittää huomiota myös siihen, että maaseudun kehittämistä ei tule tarkastella erilliskysymyksenä, vaan maaseudun tulee olla osa Suomen aluekehittämisen strategiaa. Maaseudun kehittäminen edellyttää siten laaja-alaista yhteistyötä eri toimijoiden kesken, toimenpiteiden yhteensovittamista sekä vahvaa poikkihallinnollista otetta. Valiokunta pitää tärkeänä, että selonteon linjauksia arvioidaan suhteessa myös muihin strategiaan asiakirjoihin ja että eri strategia-asiakirjoihin sisältyvät linjaukset eivät ole keskenään ristiriitaisia.

Lausunto

Lausuntonaan valtiovarainvaliokunta esittää,

että maa- ja metsätalousvaliokunta ottaa edellä olevan huomioon.

Helsingissä 17 päivänä marraskuuta 2009

Asian ratkaisevaan käsittelyyn valiokunnassa ovat ottaneet osaa

pj.	Hannes Manninen /kesk	Markku Rossi /kesk
vpj.	Kari Rajamäki /sd	Matti Saarinen /sd
jäs.	Tarja Filatov /sd	Petri Salo /kok
	Christina Gestrin /r	Sari Sarkomaa /kok
	Pertti Hemmilä /kok	Minna Sirnö /vas (osittain)
	Bjarne Kallis /kd	Pia Viitanen /sd (osittain)
	Kyösti Karjula /kesk	vjäs. Hanna-Leena Hemming /kok
	Esko Kiviranta /kesk	Matti Kauppila /vas (osittain)
	Mikko Kuoppa /vas	Heli Paasio /sd
	Reijo Laitinen /sd	Eero Reijonen /kesk
	Tuija Nurmi /kok	Tuula Väättäin /sd (osittain).
	Kirsi Ojansuu /vihr (osittain)	

Valiokunnan sihteereinä jaostokäsittelyissä ovat toimineet

valiokuntaneuvos Hellevi Ikävalko
valiokuntaneuvos Mari Nuutila.